

T703-01

Numune Alım Talimatı

Yayın Tarihi : 01.11.2022

Revizyon Tarihi : -

Revizyon No : 00

Hazırlayan	Onaylayan

1. AMAÇ

Fetlab Analiz ve Laboratuvar Hizmetlerinde müşterinin talep ettiği durumlarda deney numunelerinin alınması için gerekli şartları açıklamaktır.

2. KAPSAM

Bu doküman, TS EN ISO/IEC 17025 standardının Madde 7.3 numune alma şartlarını kapsar.

3. SORUMLULUK

Laboratuvar Müdürü: Numune alımının ilgili yasal dokümanlara bağlı kalarak gerçekleştirilmesini sağlamaktan sorumludur.

Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birim Sorumlusu: Müşterinin talep ettiği durumlarda deney numunesinin alınmasından ve uygun şartlarda laboratuvara getirilmesinden sorumludur.

4. TANIMLAR ve KISALTMALAR

Numune

Üzerinde deney yapılabilecek özelliklere sahip örnek.

Birincil Numune

Parti veya alt partinin tek bir yerinden alınan numune miktarıdır.

Paçal Numune

Birincil numunelerin tamamının birleştirilmesi ile elde edilen deney numunesidir.

5. UYGULAMA

Fetlab Analiz ve Laboratuvar Hizmetleri müşterinin talep ettiği durumlarda yetkili personel tarafından deney numunesi alım işlemini gerçekleştirir. Numune alımı ile F703-01 Numune Alım Formu doldurulur.

5.1. Nitrat Analizleri

- Her partiyi temsilen 1 adet paçal numune alınmalıdır. Partinin 30 tondan fazla ya da 3 hektardan fazla olması durumunda bu parti kendi arasında alt partilere ayrılmalıdır.
- Örtü altı alanlar ya da tarlalar 3 hektardan az ise 1 parti olarak nitelendirilir.
- Öncelikle partilerin ya da alt partilerin farklı yerlerinden birincil numuneler alınır. (Birincil numune tek bir marul, ispanak başı, bir avuç yaprak ya da bir torba yaprak olabilir.)
- Daha sonra alınan birincil numuneler birleştirilir ve paçal numune elde edilir. Paçal numune 1 kg' dan az olmamalıdır. (Ürün tek bir baş ya da paketten oluşuyorsa bu şart aranmaz.)

Tablo 1Partiden alınması gereken minimum birincil numune sayısı

Parti Ağırlığı (kg)	Alınması gereken minimum birincil numune sayısı	Paçal numunenin minimum ağırlığı (kg)
<50	3	1
50-500	5	1
>500	10	1

5.2. Pestisit Numuneleri

- Bitkisel kökenli ürünlerde Birincil numunenin tanımı ve Laboratuvar numunesinin minimum miktarları aşağıda tablo 2'de açıklanmıştır.

Tablo 2 Pestisit numune miktarı

Sıra No	Ürün Sınıfı	Örnek Ürün Grupları	Alınacak birincil numunenin yapısı	Her bir laboratuvar numunesinin minimum miktarı
Bitkisel Birincil Gıdalar				
1	Tüm taze meyveler Tüm taze sebzeler, patates ve şeker pancarı dahil, otlar hariç			
1.1	Küçük ebatlı taze ürünler Birimler genellikle < 25 g	Üzümsüler ve küçük meyveler, bezelye, zeytin	Bütün birim veya paketler veya numune alma aletiyle alınan birimler	1 kg
1.2	Orta ebatlı taze ürünler Birimler genellikle 25-250 g arası	Elma, portakal	Bütün birim	1 kg (En az 10 birim)
1.3	Büyük ebatlı taze ürünler Birimler genellikle > 250 g	Salatalık, lahana, üzüm (salkım halinde)	Bütün birim	2 kg (En az 5 birim)
2	Bakliyat	Kurutulmuş fasulye, kurutulmuş bezelye		1 kg
	Tahıl taneleri	Pirinç, buğday		1 kg
	Sert kabuklu meyveler	Hindistan cevizi hariç		1 kg
		Hindistan cevizi		5 birim
	Yağlı tohumlar	Yerfıstığı		0,5 kg
Meşrubat ve şekerler için kullanılan tohumlar	Kahve çekirdeği		0,5 kg	
3	Taze otlar	Maydanoz	Bütün birim	0,5 kg
		Diğerleri		0,2 kg
	Kurutulmuş otlar için bu tablonun 4 üncü maddesi kullanılır.			
Baharat	Kurutulmuş	Bütün birim veya numune alma aletiyle alınanlar	0,1 kg	
İşlenmiş Bitkisel Gıdalar				
4	Bitkisel ikincil gıdalar; kurutulmuş meyve, sebze, otlar, şerbetçi otu, öğütülmüş tahıl ürünleri Bitkisel türetilmiş gıdalar: çaylar, bitkisel çaylar, bitkisel yağlar, meyve suları, sebze suları, işlenmiş zeytin gibi çeşitli ürünler Tek bileşenli bitkisel gıdalar; paketlenmiş veya paketlenmemiş veya baharat, çeşni maddesi, aroma verici gibi bileşenlerden bir miktar içeren genelde ön paketlenmiş ve tüketime hazır pişirilmiş veya pişirilmemiş ürünler Çok bileşenli bitkisel gıdalar: Bitkisel bileşenin ağırlıklı olduğu hem hayvansal ve hem bitkisel bileşen içeren gıdalar (Ekmekler ile diğer pişirilmiş tahıl ürünleri)			
4.1	Birim değeri pahalı ürünler		Paketler veya numune alma aleti ile alınan birimler	0.1 kg (*)
4.2	Az miktardaki dökme katı ürünler	Şerbetçi otu, çay, bitkisel çay	Paketli veya numune alma aleti ile alınan birimler	0,2 kg
4.3	Diğer katı ürünler	Ekmek, un, kurutulmuş meyve	Paketler veya diğer tam birimler veya numune alma aleti ile alınan birimler	0,5 kg
4.4	Sıvı ürünler	Bitkisel yağlar, meyve sebze suları	Paketli veya numune alma aleti ile alınan birimler	0,5 L veya 0,5 kg

(*) : Birim değeri pahalı bir üründen daha az laboratuvar numunesi alınabilir, fakat bunun nedeni numune alma kayıtlarında

belirtilmelidir.

Numune alım işlemi analiz sonucunu etkileyeceğinden bu işlemin tüm aşamalarında, numunelerin kontaminasyonu ve zarar görmesini engelleyecek önlemler alınmalıdır. Paketli haldeki ürünlerin paketi açılmamalıdır.

Numuneler oda ve ortam sıcaklığında saklandığından sıcaklık hususunda bu şartların sağlanması yeterlidir.

Numune alımında personel tek kullanımlık eldiven kullanmalı ve numuneyi geçirgenliği az naylon torbalara konularak taşınmalıdır.

Alınan numunenin partiyi tam olarak temsil ettiğinden emin olunmalıdır.

Numune alımı sırasında numuneyi alan kişi F704-02 Numune Kabul Formu kullanılarak numune alınan kişi/ kuruluş bilgilerini ve numune ile ilgili temel bilgileri kaydeder. Numune miktarı, ilgili sütunda “numunenin temsil ettiği büyüklük(parti büyüklüğü)/ alınan numune miktarı olarak belirtilmelidir. üst nüshasını müşteriye verir, alt nüshayı laboratuvar için alır. Forma ‘Numune FETLAB tarafından talimatlara uygun olarak alınmıştır’ ifadesi eklenir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- DK-005 TGK Gıdalarda Pestisit Kalıntılarının Resmi Kontrolü İçin Numune Alma Metotları Tebliği
- DK-006 TGK Nitrat Limitinin Resmi Kontrolü İçin Tebliğ
- P703 Numune Alma Prosedürü
- F703-01 Numune Alım Formu

7. REVİZYON TARİHÇESİ

Sayfa No	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Revizyon
Tümü	01.11.2022	00	İlk Yayınlama